

הוסף ע"י סולל עיני הדף

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים • מיקוד 91430

טל/פקס 6515004 (אחה"צ) daf@dafyomi.co.il

בבא בתרא דף קכ"ו ע"א

בכור שמיחה באחיו, וביקש שיחלקו הנכסים מיד, ועמדו אחים והשביחו בשבחים דלהלן, האם הבכור נוטל פי שנים?

ענבים ודרכום	ענבים ובצרום	לרבה
אינו נוטל	נוטל	
להו"א: נוטל ¹ למסקנא: אינו נוטל ²	נוטל	לרב יוסף

בכור שנטל בחלק מן הנכסים כפשוט, האם ויתר על חלק בכורה בכל הנכסים?

בשאר הנכסים	באותה השדה	
לא ויתר	ויתר	לרב פפא – אין לבכור חלק בכורה קודם חלוקה
ויתר	ויתר	לרב פפי – יש לבכור חלק בכורה קודם חלוקה

בבא בתרא דף קכ"ו ע"א רע"ב

בכור שמכר את כל הנכסים שירשו, האם חלה המכירה? [תד"ה לא].

בחלק בכורה שלו	בחלק פשוט שלו	בחלק אחיו	
לא חלה	לרשב"ם: לא חלה לתוס': חלה ³	לא חלה	לרב פפא
חלה	לרשב"ם: לא חלה לתוס': חלה	לא חלה	לרב פפי

¹ ועל זה הקשתה הגמ', למה נוטל בשבח פי שנים הרי קנאום היורשים בשינוי [כן פירש רשב"ם]. ובתד"ה אבל, הקשו, דהרי איכא למ"ד שינוי במקומו עומד ולא קונה, וא"כ אכתי שפיר חשוב שהושבח ברשות הבכור, ולמה לא יטול פי שנים.

² ומה שאמר רב יוסף אפ"י דרכום, לא לחלוק על רבה נתכוין, אלא להוסיף דין שאם ע"י דריכתן הוזק היין, צריכים לתת לו פי שנים בשווי ענבים בצורות, וכדין כל הגזלנים שמשלמים כשעת הגזילה, ומכיון שמיחה בהם קודם.

³ בתד"ה לא הקשו על פירוש רשב"ם דס"ל שלכו"ע חלק פשיטות שלו לא מכר, דלא זוכה בו עד החלוקה, ממה דאמרינן לעיל [דף קכ"ד ע"א] דחלק פשוט קונה גם קודם דאתא לידיה.

הוסף ע"י סולל עיני הדרך

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים • מיקוד 91430

טל/פקס 6515004 (אחה"צ) daf@dafyomi.co.il

בבא בתרא דף קכ"ו ע"ב

המקדש את האשה על מנת שאין לה עליו שאר כסות ועונה, האם מקודשת?

ע"מ שאין לך עליו עונה	ע"מ שאין לך עליו שאר וכסות	
אינה מקודשת	אינה מקודשת	לר' מאיר
אינה מקודשת	מקודשת ⁴	לר' יהודה

האומר בלשונות דלהלן על בנו, לאיזה ענין חשוב בכור?

לענין בכור לכהן	לענין בכור לנחלה	
לכאורה הוי בכור ⁵	הוי בכור	אמר: איש פלוני בני בכורי
הוי בכור	לא הוי בכור	אמר: איש פלוני בכור הוא

⁴ ומבואר בסוגין דאף דאמרינן לר' יהודה דהמתנה על מה שכתוב בתורה בדבר שבממון תנאו קיים, היינו דוקא היכא שקיבלה הנאה, וכגון כאן שקיבלה כסף קדושין, ולכך מתרצת למחול. אבל אם לא מקבל המותנה שום הנאה, וכגון כאן שמתנה האב בלשון ירושה שפלוני בנו לא יירש, לכו"ע לא עשה כלום, דמה קיבל הבן שיסכים למחול, ואפי' אם שתק זה רק כדי לא להכעיס את אביו – ולא הוי מחילה.

⁵ דין זה אינו מפורש, אולם לכאורה הוא נלמד בכ"ש מדין הבא. ולא נראה להסתפק שמא מיירי באופן שהוא בכור ולא בכור מאמו, וכגון שכבר ילדה אמו קודם לאיש אחר, וצ"ע.